

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ЗБАЛАНСОВАНИЙ РОЗВИТОК АГРОЕКОСИСТЕМ УКРАЇНИ:
СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД ТА ІННОВАЦІЇ**

Матеріали
III Всеукраїнської науково-практичної конференції
21 листопада 2019 року

Полтава 2019

можуть викинути волоть схожу на волоть очерету рожевого кольору, але при настанні перших заморозків міскантус припиняє вегетацію і насіння не досягає.

Добрива і маса ризом мало впливали на вміст у біомасі міскантусу сухої речовини, яка знаходилася в межах 54-61%. В середньому за роки досліджень, урожайність сирої і сухої біомаси коливалась в межах від 25,98 до 47,09 т/га і від 14,80 до 27,46 т/га відповідно. Кращим результатом по масі ризом за нашими даними без використання добрив є варіант, де висаджували ризоми масою 30 г., Цей висновок стосується урожайності як сирої так і сухої біомаси.

Якщо говорити за норму садіння, то слід відзначити, що незалежно від маси ризом найбільша урожайність сирої і сухої біомаси отримана при густоті 20 тис. на 1 га.

Висновок. За рахунок високої врожайності сухої біомаси (до 25 т/га) і високої теплотворної здатності (5 кВт / год / кг або 18 МДж / кг (пелети)), низькою природної вологості стебел на зборі (до 15%), міскантус гігантус є однією з найефективніших рослин для виробництва біопалива в порівнянні з іншими культурами.

Краще садити ризоми масою 30 г з густиною 20 тис. на 1 га.

Зріджені посадки міскантусу менш стійкі до вимерзання.

Збирання біомаси міскантусу повинно бути віднесено на найпізніші строки – в суху погоду після настання перших морозів.

Бібліографічний список

1. Ганженко О.М., Квак В.М., Гументик М.Я., Зиков П.Ю.. Вплив глибини садіння ризомів міскантусу на їх проростання. *Біоенергетика*. 2013. № 1. С. 36-38.
2. Курило В.Л., Гументик М.Я., Квак В.М.. Міскантус - перспективна культура для виробництва біопалива. *Агробіологія* 2010. № 4 (80). С. 62-66.
3. Філіпась Л.П., Біленко О.П. Вплив маси ризом на формування показників продуктивності міскантусу в підзоні недостатнього зволоження східного Лісостепу України. *Збалансований розвиток агроєкосистем України: сучасний погляд та інновації* : матеріали I Всеукраїнській науково-практичній конференції (16 лист. 2017 р.). Полтава : ПДАА, 2017. С.100-102.

Бондура Софія Вікторівна

здобувач вищої освіти СВО Магістр

Костюкєвич Тетяна Костянтинівна

к.геогр.н., асистент кафедри агрометеорології та агроєкології

Одеський державний екологічний університет,

м. Одеса, Україна

ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ ВИРОЩУВАННЯ КАРТОПЛІ В ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Сьогодні вітчизняний ринок заповнили дешевші, але в більшості випадків менш якісні продукти зарубіжних товаровиробників. Наситити внутрішній

ринок країни доступними за ціною для населення якісними продуктами харчування і підвищити їх середньодушове споживання можна тільки на основі відновлення та розвитку вітчизняного сільського господарства, складовою частиною якого є картоплярство.

Одним із пріоритетних напрямків аграрного сектора є виробництво картоплі. Протягом останніх років роль картоплі у задоволенні харчових потреб населення України значно зросла, оскільки при збільшенні рівня зростання цін на такі товари, як риба, м'ясо та молочні продукти підвищується попит на хлібопродукти та картоплю [1].

Картопля є кращою сировиною для виробництва спирту. З одиниці посівної площі під картоплею можна отримати в середньому в 3 рази більше крохмалю, ніж із зернових культур, а, отже, і більше спирту. Крім того, картопляний крохмаль дає більш високий вихід спирту. На спиртових заводах переробляють технічні сорти картоплі, що відповідають таким вимогам: високий вміст крохмалю, висока врожайність, стійкість до захворювань, стійкість при зберіганні. Картоплю, що надходить на спиртові заводи, сортують на повноцінні бульби, які закладаються на зберігання, і пошкоджені, що відправляються на переробку [2].

Природно-кліматичні умови нашої країни сприятливі для вирощування картоплі, тому вона вирощується у всіх областях. В нашій країні рекомендують вирощувати тільки ті сорти картоплі, які внесені до Державного Реєстру сортів рослин, на сьогодні це понад 200 сортів вітчизняної та зарубіжної селекції [3].

Найбільші площі під картоплею розташовано в Вінницькій, Київській, Львівській, Житомирській та Волинській областях. Середня врожайність картоплі в Україні станом на 2017 рік досягає 168 ц/га. Найвищі врожаї отримують в Житомирській та Хмельницькій областях – понад 200 ц/га, трохи менш – близько 185 ц/га в Полтавській, Сумській, Рівненській та Чернігівській областях [4].

Урожайність картоплі в Волинській області в останні роки трохи нижче ніж в Україні в цілому, хоч на початку 2000-х років було навпаки. Також, в останні роки не відбувається приросту врожайності картоплі, а, навпаки, є незначне зниження врожайності як в Волинській області, так й по Україні в цілому.

Розглянемо більш детально динаміку виробництва картоплі в Волинській області по роках (табл. 1). В останні роки площі під картоплею в Волинській області не змінюються. Під урожай картоплі 2016 і 2017 року в області, за даними Державної служби статистики України, було засіяно 72,0 і 72,6 тисяч га відповідно [4].

Як площі в останні роки не змінюється, так і валовий збір коливається в межах 10000-11400 тисяч тонн. В першу чергу це пов'язано з біологічними особливостями картоплі. Врожайність картоплі в 2016 і 2017 роках в Волинській області становила 157,3 і 156,8 ц/га відповідно (табл. 1), у порівнянні – в 2000 році врожайність становила 151,4 ц/га. Як видно з таблиці 1

врожайність картоплі в Волинській області стала нижчою, ніж по Україні, принайми, на початку 2000-х було навпаки.

1. Виробництво картоплі в Волинській області у порівнянні (%) з загальним виробництвом в Україні [авторська розробка]

	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017
Площа, з якої зібрано картоплю, тисяч га								
Волинська	75,9	66,9	78,9	69,3	65,9	68,3	72,0	72,6
%, від загального	5,3	4,4	4,8	4,6	4,7	5,3	5,5	5,5
Виробництво, тисяч тонн								
Волинська	1198,4	621,6	1194,3	975,2	986,4	10988,1	1132,4	11394,1
%, від загального	7,2	4,2	6,0	5,0	5,3	5,3	5,2	5,1
Урожайність, ц з 1 га площі								
Волинська	158,0	92,6	151,4	140,7	149,6	161,0	157,3	156,8
%, від загального	135	96	125	110	113	100	95	94

Волинська область належить до вологої, помірно теплої агрокліматичної зони, а географічне положення області забезпечує достатню кількість тепла для вирощування багатьох технічних культур помірного пояса, у тому числі й картоплі. Зниження врожайності картоплі по області в останні роки, перш за все, пов'язано з недотриманням відповідних умов агротехнічних заходів.

Бібліографічний список

1. Ринок картоплі: основні тренди. URL: <http://agro-business.com.ua/agro/ekonomichnyi-hektar/item/10262-rynok-kartopli-osnovni-trendy.html> (дата звернення: 15.11.2019).
2. Климовский Д.Н., Стабников В.Н. Теннология спирта. 3-е издание, дополненное и перераб. под ред. док.тех.наук А.Л. Малченко. Москва: Пищепром, 1960. 516 с.
3. Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні станом на 24 травня 2019 року. Український інститут експертизи сортів рослин. URL: <https://sops.gov.ua/reestr-sortiv-roslin> (дата звернення: 09.10.2019).
4. Державна служба статистики України. Сайт Державного департаменту статистики України. Сільське господарство. Рослиництво. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 01.11.2019).